

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius, tel.8 70662008, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „GJ Magma“

El. p. gjmagma@gmail.com

Į 2018-11-15

Nr. 335

UAB „Itora“

El. p. tomas@itora.lt

Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL SMĖLIO IR ŽVYRO IŠTEKLIŲ GAVYBOS ALEKSANDRIŠKIŲ SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO NAUJAME PLOTE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

2018-12-

Nr. (30.2)-A4(e)-

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Itora“, J. Totoraičio g. 5, Bliuviškių k., LT-71271, Šakių r., tel. 8 (615) 44663, el. p. tomas@itora.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „GJ Magma“, Vaidevučio g. 18, LT-08402, Vilnius, tel. 8 5 2318178, faks. 8 5 2784455, el. p. gjmagma@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Atranka atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 2 priedo 2.4. punktu – kitų naudingųjų iškasenų gavyba (kai kasybos sklypas – mažesnis kaip 25 ha, bet didesnis kaip 0,5 ha).

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

Planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) vieta yra Vilniaus apskrityje, Trakų rajono savivaldybėje, nuo Trakų miesto centrinio pašto nutolusi 14,4 km į pietvakarius, Rūdiškių seniūnijoje, Visgirdų kaime. Nagrinėjamo ploto centro koordinatės LKS-94 yra 6046733 m (X) ir 549585 m (Y). (Poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) Atrankos informacijos III skyriaus 19 punktas).

Planuojamas naudoti plotas patenka į juridiniam asmeniui, suinteresuotam naudingųjų iškasenų gavyba, priklausančių žemės ūkio paskirties žemės sklypą (kad. Nr. 7938/0002:27). Gavus Lietuvos geologijos tarnybos leidimą telkinio naudojimui, žemės sklypo pagrindinė naudojimo paskirtis naudojimo planu kasybos laikotarpiui bus keičiama į kitą, numatant naudojimo būdą – naudingųjų iškasenų teritorijos. Žemės sklypas turi specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose nustatytus apribojimus – II. Kelių apsaugos zonos, VI. Elektros linijų apsaugos zonos. Žemės gelmių išteklių gavyba nebus vykdoma kelių apsaugos zonoje.

Planuojamas naudoti plotas yra už elektros linijos kabelio apsaugos juostos. Pagal Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano, žemės naudojimo ir reglamentų brėžinį, PŪV plotas patenka į eksploatuojamų ir eksploatuotinų naudingųjų iškasenų teritoriją. PŪV teritorija nepatenka į rajono bendrajame plane išskirtą gamtinio karkaso teritoriją. Baigus naudingųjų iškasenų gavybą, pagal bendrojo plano sprendinius, telkinio plotą galima rekultivuoti tiek į miško, tiek į žemės ūkio paskirties žemę. Išekspluatuotą karjerą numatoma rekultivuoti į vandens telkinį pakrantes apsodinant krūmais ir medžiais. Greta esantys, besiribojantys suformuoti žemės sklypai yra: kitos paskirties žemė (naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorija, kad. Nr. 7938/0002:282), kitos paskirties žemė (naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos, kad. Nr. 7938/0002:324, kuriame išsidėstęs veikiantis karjeras) ir žemės ūkio paskirties (kad. Nr. 7938/0002:28). Išvežant produkciją iš karjero bus naudojamosi jau anksčiau sukurta susisiekimo infrastruktūra, palei pietvakarinį pakraštį einančiu rajoniniu keliu Strėva – Ismonys – Rūdiškės (Nr. 4714). Šio rajoninio kelio atkarpą link magistralinio kelio Vilnius – Prienai – Marijampolė artimiausiu metu planuojama išasfaltuoti. Asfaltavimo darbus planuojama pradėti 2019 m. pavasarį (pagal Lietuvos automobilių kelių direkcijos duomenis). (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 20 punktas*).

PŪV telkinio naujame plote (4,16 ha) Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos Ministerijos direktoriaus 2018 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. 1 – 91 patvirtinta 449 tūkst. m³ smėlio (3,86 ha plote) ir 559 tūkst. m³ žvyro (4,16 ha plote), bendrai 1008 tūkst. m³ žemės gelmių išteklių. Bendras apskaičiuotas dirvožemio tūris telkinyje sudaro 8 tūkst. m³, dangos gruntų – 24 tūkst. m³. Taip pat aptikta 13 tūkst. m³ bergždo. Telkinio naudingąjį klodą viršutinėje pjūvio dalyje sudaro žvyro, rečiau smėlio sluoksnis. Giliau slūgso stori smėlio sluoksniai, vietom persiluoksniojantys su žvyro sluoksniais. Bendras naudingojo klodo storis kinta nuo 21,3 iki 24,7 m, vidutiniškai sudaro 24,2 m. Vadovaujantis Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos Ministerijos Valstybinės geologijos informacinės sistemos Geolis duomenis, informacijos apie didesnius geologinius procesus ir reiškinius, geotopus šioje vietovėje ir aplink ją kelių kilometrų spinduliu nėra žinoma. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 21 punktas*).

Planuojamas naudoti Aleksandriškių smėlio ir žvyro telkinio naujas plotas nepatenka į Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane išskirtas vertingiausias ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealus ir vietas. PŪV teritorija, remiantis vizualinės struktūros vertikaliosios ir horizontaliosios sąskaidos veiksniais, priskirta tipui – V₁H₀. Pagal vizualinės struktūros dominantiškumą nagrinėjamame plote esantis kraštovaizdis priskirtas d kategorijai, kur kraštovaizdžio erdvinė struktūra neturi išreikštų dominantų. Susigulėjus gruntams, neapvandenintoje karjero dalyje bus sodinamas miškas. Tokiu būdu rekultivuojant karjerą bus padidintas teritorijos vandeningumas ir miškingumas. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 22 punktas*).

PŪV teritorija nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija yra už 3,05 km į pietvakarius esantis Aukštadvario regioninis parkas. Artimiausia „Natura 2000“ (BAST) saugoma teritorija yra Spindžiaus miškas, nutolęs 3,65 km į vakarus (Aukštadvario regioninio parko sudėtyje). Artimiausia „Natura 2000“ (PAST) teritorija yra Baltosios vokės šlapžemės nutolusios 21,1 km į pietryčius. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 23 punktas*).

Šiuo metu nagrinėjamas plotas yra apleistas žemės ūkio laukas, apaugantis savaiminio išsisėjimo medžiais ir krūmais, kurie nėra priskiriami saugotiniams medžiams ir krūmams augantiems ne miško ūkio paskirties žemėje, kadangi medžių skersmuo dėl per jauno amžiaus 1,3 m aukštyje nesiekia 20 cm. Vertinamame plote nėra aptikta jokių Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių. Artimiausia Europos Bendrijos svarbos išskirta buveinė yra Fenoskandijos žolinių augalų turtingi miškai su paprastąja egle (*Picea abies*), esantys už 980 m į pietvakarius. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis (SRIS) PŪV teritorijoje nėra fiksuota jokių saugomų augalų ir gyvūnų rūšių buvimo faktų. (*PAV Atrankos informacijos III skyriaus 24 punktas*).

Artimiausią hidrografinį tinklą telkinio apylinkėse sudaro už 2,1 km į šiaurės vakarus nutolęs Ismonių ežeras (10031027) ir už 2,5 km į šiaurės vakarus nutolęs Bobio ežeras (10031024). Artimiausia Rūdiškių vandenvietė (Nr. 2625) yra už 5,35 km į pietryčius. Aplink šią vandenvietę nėra įsteigta sanitarinė apsaugos zona (toliau – SAZ). Vandens paviršius aptiktas 14,5 – 22,0 m gylyje, vidutiniškai sudaro 17,3 m. Fiksuotas gręžiniuose gruntinio vandens lygis kinta nuo 146,9 m NN iki 150,5 m NN. Vidutinis gruntinio vandens lygis sudaro 149,8 m NN. Dėl vykdomos veiklos pačiame karjere vandens lygis nebus dirbtinai žeminamas ar kitaip keičiamas. Smėlis ir žvyras bus iškastas palengva, o ne visas iš karto. Naudingųjų iškasenų gavyba ir kitokie darbai nebus vykdomi paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostoje ir zonoje. *(PAV Atrankos informacijos III skyriaus 25 punktas).*

Planuojamas naudoti Aleksandriškių smėlio ir žvyro telkinio naujas plotas yra išsidėstęs neurbanizuotoje, kaimiškoje vietovėje. Artimiausia sodyba nuo planuojamo naudoti ploto yra nutolusi 360 m į pietryčius. Nagrinėjamo ploto artimoje aplinkoje taip pat nėra rekreacinių, kurortinių, visuomeninės paskirties objektų. *(PAV Atrankos informacijos III skyriaus 26 punktas).*

PŪV teritorijoje nėra jokių istorinių, kultūrinių arba archeologinių vertybių. Artimiausia saugoma kultūros vertybė yra Vytautavos Šv. Antano Paduviečio bažnyčia (33553), kuri nutolusi 3,24 km į pietvakarius. *(PAV Atrankos informacijos III skyriaus 28 punktas).*

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Planuojamas kasybai naudoti plotas apima 4,16 ha. PŪV bus vykdoma ekskavacijos būdu, o gruntai pervežami automobiliais. Kasyba karjere planuojama vykdyti šiltuoju metų laiku (apie 9 mėn., skaičiavimuose priimamos 173 darbo pamainos), o produkciją realizuoti visus metus. Technogeninei apkrovai sumažinti bus naudojami našūs, nauji šiuolaikiniai mechanizmai, kurie vienam grunto tūrio vienetui iškasti, pakrauti ir pervežti sunaudoja žymiai mažiau dyzelinio kuro. Nuodangos darbuose pakraunant dirvožemį iš sąvartų į sunkvežimius, nukasant likusius dangos gruntus (priesmėlį, priemolį), vykdam žaliavos gavybą ir perdirbimą planuojama naudoti krautuvą Komatsu WA470-8. Visa žaliava iškasta iš kldo bus perdirbama mobilioje sijojimo mašinoje Terex Finlay 963 išrūšiuosiančią žaliavą į keletą skirtingų frakcijų. Šis sijotuvus yra mobilus, turintis vidaus degimo variklį ir judantis kartu su gavybos frontu. Sijojant žaliavą paprastai nekyla dulkių, nes apdirbamas smėlis ir žvyras turintis savaime daug natūralios drėgmės. Kasant apvandenintą naudingąjį klodą planuojama naudoti daugiakaušį ekskavatorių ROHR K 125 R varomu elektros varikliu, energiją gaminant įmontuotame generatoriuje. Apvandeninto kldo kasybai taip pat planuojama naudoti ekskavatorių Komatsu PC210 ir vikšrinį ekskavatorių. Nuodangos darbuose, nuimant dirvožemį ir kitus dangos gruntus, kasybos aikštelės palyginimui, rekultivavimo, kelių tvarkymo ir kituose paviršiaus lyginimo darbuose bus naudojamas buldozeris Komatsu D51EX-24. Produkcija vartotojams iš karjero bus pervežama didelės keliamosios galios sunkvežimiais SCANIA P 370. Dirvožemis bus nuimamas buldozeriu ir sustumiamas į pylimus karjero pakraščiuose. Telkinio pakraščiuose sustumtų dirvožemio pylimų aukštis sieks iki 3 m, o pagrindo plotis sudarys iki 11 – 12 m. Nuėmus dirvožemio sluoksnį bus nukasami likę dangos gruntai (priesmėlis, priemolis). Šiuos dangos gruntus taip pat planuojama sandėliuoti karjero pakraščiuose arba laikinuose pylimuose karjero viduje, vėliau juos panaudojant rekultivuojant karjerą. Nuėmus dangos gruntus, sausas naudingasis kldas bus kasamas frontiniu krautuvu, kuris žaliavą išrūšiuosiančiai pils į sijojimo mašiną. Planuojamą 80 tūkst. m³ produkcijos kiekį bus galima išvežti 7 – 8 didelės keliamosios galios sunkvežimiais, kurie turės padaryti iš viso 31 reisą per pamainą. Visų mechanizmų pakaks, kad dirbtų po vieną vienetą. *(PAV Atrankos informacijos II skyriaus 5 punktas).*

Išsijotas žvyras ir žvirgždingas smėlis bus panaudotas kelių tiesimui ir remontui, įvairių statybinių užpildų ir betono gamybai, statybos darbams ir užpylimams. *(PAV Atrankos informacijos II skyriaus 6 punktas).*

Per metus planuojama iškasti apie 80 tūkst. m³ naudingųjų iškasenų (smėlio ir žvyro). Telkinio paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis, prieš atidengiant klodą bus nuvalomas ir susandėliuojamas pylimuose bei apsėjamas žolių mišiniu. Tai apsaugos jį nuo taršos ir defliacijos. Rekultivuojant iškastą plotą, derlingasis sluoksnis karjero šlaituose ir aplink susidarysiantį vandens telkinį bus pilnai atstatytas. Vanduo iš susidarysiančio telkinio nebus naudojamas. Iš apvandeninto klodo iškastas smėlis ir žvyras bus pilamas į pylimus nusausesėjimui, o perteklinė drėgmė sugrįš atgal į gruntinius vandenis. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 7 punktas*).

Kasant bei perdirbant smėlį ir žvyrą atliekų nesusidarys. Radioaktyviosios medžiagos karjere nebus naudojamos. Prie karjero administracinių patalpų bus pastatytas buitinių atliekų konteineris, kurį periodiškai išveš atliekas tvarkanti įmonė. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 9 punktas*).

Kasant smėlį ir žvyrą pramoninių nuotekų ir vandens teršalų nesusidaro. Darbuotojų reikmėms bus įrengtos konteinerinio (modulinio) tipo patalpos. Vanduo darbuotojų reikmėms bus tiekiamas talpose. Visos susidarysiančios buitinės nuotėkos bus kaupiamos atskiroje specialioje talpoje esančioje konteinerinėje patalpoje. Darbuotojų poreikiams bus pastatytas lauko tipo biotualetas, iš kurio nuotekas išveš įmonė. Per mėnesį susidarys iki 3 – 4 m³ nuotekų, kurias iš talpos periodiškai (1 – 2 kartus per mėnesį) surinks tuo užsiimanti įmonė. (*PAV Atrankos informacijos II skyriaus 10 punktas*).

Cheminės medžiagos nebus naudojamos gavybos ir žaliavos perdirbimo procese. Dirbant technikai susidarys oro tarša, kylanti iš vidaus degimo variklių, deginant kurą. Visi mechanizmai per metus sudegins apie 46,5 t dyzelinio kuro. Sudeginus tokį šio kuro kiekį į aplinką per metus pateks 9,65 t teršalų: 5,84 t anglies monoksido, 2,03 t angliavandenilių, 1,47 t azoto junginių, 0,05 t sieros dioksido ir 0,26 t kietųjų dalelių. Karjere vienu metu dirbs tik iki 3 – 4 mechanizmų, kurie plačiai bus išsidėstę erdvėje. Produkcijos atvažiuosiančių pasikrauti sunkvežimių taip pat karjere nebus daugiau nei 2 – 3 vienetai. Greta planuojamo naudoti ploto yra kitas veikiantis karjeras, kuriame vykdoma smėlio ir žvyro gavyba ir perdirbimas. Jame dirbantys mechanizmai taip pat yra išsidėstę plačiai erdvėje. Bendrai sudėjus, abiejuose karjeruose šiuose plotuose dirbtų iki keliolikos mobilių mechanizmų. Ši „Vilniaus planas“ sumodeliavo oro taršos sklaidą naudojant ADMS-Urban (Jungtinė Karalystė) programinį paketą, įvertinus fonines oro taršos koncentracijas. Gauti modeliavimo rezultatai parodė, kad praktiškai jau ties karjero riba oro taršos koncentracijos tampa artimos foninėms koncentracijoms būdingoms kaimiškoms vietovėms. Vienas iš neigiamų faktorių, kuris gali nežymiai veikti aplinką pradėjus smėlio ir žvyro gavybą bei perdirbimą yra atidengto paviršiaus defliacija. Smulkiąsias smėlio daleles vėjas atplėšia nuo išdžiūvusio paviršiaus, kai jo greitis viršija 5,5 m/s. Tokių dalelių kiekis Aleksandriškių smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto sausame klode sudaro apie 3,5 % (pagal 2018 metais atliktos geologinės žvalgybos, laukų darbų metu paimtų mėginių granulimetrinės analizės duomenis). Pagal karjero pakraštį bus sustumtas 3 m aukščio dirvožemio pylimas, kuris dalinai stabdys vėjo greitį. Karjeras bus gilus, todėl vėjo greitis „ges“ tokioje duobėje. Bendras vėjo slopinimo barjeras sudarys bent 9 – 10 m. Tačiau bet kuriuo atveju dulkėtumui sukelti reikia didelio dalelių kiekio, o jų karjere, nėra daug. Be to, jos yra prisišliejusios prie stambesnių frakcijų. Dulkėtumas nuo karjero galimas tik kasant sausąjį naudingąjį klodą. Kasant apatinėje telkinio dalyje esantį apvandenintą klodą, dulkėtumo nuo karjero nebesidarys visiškai. Beveik visą išvežimo kelią numatoma artimiausiu metu išasfaltuoti. Likusi iki asfaltuoto kelio apie 1,6 km rajoninio žvyrkelio atkarpa sausros metu bus periodiškai (bent du kartus per pamainą) laistoma natūraliu vandeniu. Planuojama, kad vieno laistymo metu bus sunaudota iki 2 – 3 m³ natūralaus vandens. Žvyrkelio laistymui bus sandoma kita įmonė rangos būdu. Tai leis sumažinti kylantį dulkėtumą nuo žvyrkelio dangos. Taip pat dulkėtumo mažinimui bus laistomi ir karjero vidaus keliai. Be to, sunkvežimiai išvažiuosiantys iš karjero judės nedideliu greičiu (apie 30/40 km/h). Palei išvežimo žvyrkelį iki planuojamos išasfaltuoti rajoninio kelio atkarpos

nėra nei vienos gyvenamosios sodybos ar suplanuota gyvenamųjų teritorijų. Sunkvežimių, išvežančių produkciją iš karjero, kėbulai papildomo dulkėtumo išvengimui bus dengiami tentais. (PAV Atrankos informacijos II skyriaus 11 punktas).

Visi planuojamame eksploatuoti telkinyje dirbsiantys taršos šaltiniai bus mobilūs. Jiems dirbant karjere pagrindinis fizikinės taršos šaltinis bus triukšmas. Kitokio poveikio (vibracijos, šviesos, šilumos, elektromagnetinės spinduliuotės ir pan.) smėlio ir žvyro gavybos bei perdirbimo procesas neturi. Suminio triukšmo skaičiavimai buvo atlikti, norint atspindėti situaciją nepalankiausiomis sąlygomis. Pradėjus smėlio ir žvyro gavybą bei perdirbimą, triukšmo sklaidą nuo karjero papildomai ribos vidutiniškai apie 0,9 m dangos gruntų ir 5 m aukščio gavybos pakopų šlaitai. Visi karjero mechanizmai, vykdant gavybos darbus dirbs karjero dugne už visų išvardintų triukšmo barjerų, kurių bendras aukštis jau pirmaisiais karjero veikimo metais sieks 9 – 10 m. Skaičiavimai rodo, kad buldozeriui nuimant dirvožemį planuojamo naudoti ploto pakraštyje artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje (prie artimiausios gyvenamosios aplinkos priartės 355 m atstumu) triukšmo lygis sieks iki 31,13 dB(A). Skaičiuojant triukšmo sklaidą buldozeriui dirbant vienam ir nesant jokiems barjerams, jo skleidžiamas triukšmo lygis nebeviršys 55 dB(A) leistino lygio už 31 m nuo karjero. Tolimesnius darbus karjere atliks krautuvai ir sunkvežimiai, kurie iki artimiausios sodybos gyvenamosios aplinkos kartu priartės iki 370 m. Atlikti skaičiavimai rodo, kad artimiausią gyvenamąją aplinką pasiekiantis triukšmas sieks 27,52 dB(A). Skaičiuojant triukšmo sklaidą ekskavatoriui ir sunkvežimiui dirbant pakraščio juostoje ir nesant jokiems barjerams, jų skleidžiamas triukšmo lygis nebeviršys 55 dB(A) leistino lygio už 17 m nuo karjero. Sijotuvai karjere dirbs bent 50 m atitolę nuo pakraščio, o iki jo žaliava perdirbimui bus privežama krautuvu. Sijotuvo padėtis nuolat keisis judant gavybos frontui. Bendras suminis visų mechanizmų sukeliamas triukšmas ties artimiausios sodybos gyvenamąją aplinką sudarys 26,96 dB(A). Nesant papildomai suformuoto dirvožemio pylimo ir triukšmo sklaidą ribojant tik karjero šlaitams, triukšmo lygis jau ties karjero pakraščiu dirbant visiems mechanizmomis siektų iki 44,08 dB(A). Atlikus suminio triukšmo lygio skaičiavimus, artimiausią sodybą (už 360 m į pietus) pasiekiantis suminis triukšmo lygis sudarytų apie 35,18 dB(A). Atlikti skaičiavimai, netgi prie pačių nepalankiausių sąlygų, įvertinus ir galimą suminio triukšmo poveikį rodo neaukštą triukšmo lygį, nepavojingą gyventojų sveikatai. (PAV Atrankos informacijos II skyriaus 13 punktas).

Išsiliejus kurui ar tepalams, gruntas ar vanduo bus užpilamas surišančiu sorbentu ir nedelsiant surinktas bei atiduotas valymu užsiimančioms įmonėms. Naftos produktų sorbentai bus laikomi konteinerinėse patalpose. Planuojama laikyti apie 30 kg naftos sorbento, kuris gali absorbuoti iki 450 l naftos produktų. Taip pat konteinerinėse patalpose bus laikomas ir birių krovinių plastikinis maišas, į kurį būtų sukrautas užterštas gruntas. Surinktas gruntas iš karto bus išvežamas į jį priimančias aikšteles ir nelaikomas karjere. (PAV Atrankos informacijos II skyriaus 15 punktas).

Sausros metu, dulkėtumo sumažinimui, žvyrkelio ruožą (apie 1,6 km) iki planuojamo asfaltuoti rajoninio kelio numatoma laistyti reguliariai (du kartus per pamainą). Palei šį žvyrkelio ruožą nėra nei vienos gyvenamosios sodybos ar suplanuota naujų gyvenamųjų teritorijų.

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Telkinio paviršiuje esantis dirvožemio sluoksnis, prieš atidengiant klodą bus nuvalomas ir susandėliuojamas pylimuose bei apsėjamas žolių mišiniu. Tai apsaugos jį nuo taršos ir defliacijos. Iškasus naudingą klodą, karjero šlaitai bus nulėkštinti. Nuodangos darbų metu nuimtas dirvožemis ir likę dangos gruntai baigus žemės gelmių išteklių gavybą bus panaudoti karjero rekultivavimui.

6.2. Dulkėtumo sumažinimui, žvyrkelio ruožą (apie 1,6 km), iki planuojamo artimiausiu metu išasfaltuoti rajoninio kelio, numatoma reguliariai laistyti (du kartus per pamainą). Žvyrkelio ruožas sausros metu bus laistomas natūraliu vandeniu. Taip pat bus laistomi ir karjero

vidaus keliai. Sunkvežimių, išvežančių žaliavą iš karjero, kėbulai papildomo dulkėtumo išvengimui bus dengiami tentais. Be to, sunkvežimiai išvažiuosiantys iš karjero judės nedideliu greičiu (apie 30/40 km/h).

6.3. Triukšmo prevencijai užtikrinti darbus numatoma vykdyti tik darbo dienomis, dienos metu nuo 7 val. iki 18 val. Prieš pradėdant žemės gelmių išteklių gavybą, pagal karjero pakraštį bus formuojami dirvožemio pylimai, kurių aukštis sieks iki 3 m, o plotis sudarys per 11 – 12 m. taip pat, pradėjus smėlio ir žvyro gavybą bei perdirbimą, triukšmo sklaidą nuo karjero papildomai ribos vidutiniškai apie 0,9 m dangos gruntų ir 5 m aukščio gavybos pakopų šlaitai. Visi karjero mechanizmai, vykdant gavybos darbus dirbs karjero dugne už visų išvardintų triukšmo barjerų. Kiek triukšmingesnis nei kiti kasybos mechanizmai mobilus sijotuvus dirbs atsitraukęs bent 50 m atstumu nuo karjero pakraščio iki jo žaliavą perdirbimui privežant krautuvu.

6.4. Išsiliejus kurui ar tepalams, gruntas ar vanduo bus užpilamas surišančiu sorbentu ir nedelsiant surinktas bei atiduotas valymu užsiimančioms įmonėms. Konteinerinėse patalpose planuojama laikyti apie 30 kg naftos sorbento, kuris gali absorbuoti iki 450 l naftos produktų. Taip pat konteinerinėse patalpose bus laikomas ir birių krovinių plastikinis maišas į kurį būtų sukrautas užterštas gruntas. Surinktas gruntas iš karto bus išvežamas į jį priimančias aikšteles ir nelaikomas karjere.

6.5. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už atrankos informacijoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.6. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą.

7.1. PŪV teritorija nepatenka į saugomas teritorijas. Artimiausia „Natura 2000“ (BAST) saugoma teritorija yra Spindžiaus miškas, nutolęs 3,65 km į vakarus (Aukštadvario regioninio parko sudėtyje).

7.2. Pagal Trakų rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Trakų rajono savivaldybės tarybos 2009-05-28 sprendimu Nr. S1-183, žemės naudojimo ir reglamentų brėžinį, PŪV plotas patenka į eksploatuojamų ir eksploatuotinių naudingųjų iškasenų teritoriją. PŪV teritorija nepatenka į rajono bendrajame plane išskirtą gamtinio karkaso teritoriją. Baigus naudingųjų iškasenų gavybą, pagal bendrojo plano sprendinius, telkinio plotą galima rekultivuoti tiek į miško, tiek į žemės ūkio paskirties žemę. Išekspluatuotą karjerą numatoma rekultivuoti į vandens telkinį pakrantes apsodinant mišku.

7.3. Pagal pateiktus PŪV keliamo triukšmo skaičiavimų rezultatus, PŪV keliamas triukšmas artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje sieks iki 31,13 dBA, o suminis PŪV ir greta veikiančio karjero keliamas triukšmas – iki 34 dBA ir neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, reglamentuojamo triukšmo ribinio dydžio. Produkciją planuojama išvežti pietvakariuose esančiu rajoniniu keliu.

7.4. Pagal pateiktus skaičiavimus, į aplinką per metus pateks 9,65 t teršalų: 5,84 t anglies monoksido, 2,03 t angliavandenilių, 1,47 t azoto junginių, 0,05 t sieros dioksido ir 0,26 t kietųjų dalelių. Aplinkos oro teršalų sklaidos rezultatai parodė, kad praktiškai jau ties karjero riba oro taršos koncentracijos tampa artimos foninėms koncentracijoms būdingoms kaimiškoms vietovėms. PŪV keliamą oro taršą neviršys Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos

Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 „Dėl Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normų patvirtinimo“ bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“ patvirtintų aplinkos oro užterštumo normų.

7.5. PŪV metu susidariusios atliekos bus tvarkomos pagal Atliekų tvarkymo taisykles, perduodamos pagal sutartis atliekas tvarkančioms įmonėms, kurios yra registruotos atliekų tvarkytojų valstybiniame registre.

7.6. PŪV neturės neigiamos įtakos gyvenamajai, visuomeninei aplinkai ir visuomenės sveikatai. Artimiausia gyvenamoji teritorija nutolusi 360 m atstumu į pietryčius nuo PŪV teritorijos. Pagal VĮ „Registru centras“ duomenis, Teritorijų planavimo dokumentų registro (TPDR) duomenų bazę, PŪV teritorijai artimoje aplinkoje nėra suplanuotų naujų gyvenamųjų, visuomeninių ar rekreacinių teritorijų.

7.7. Kasant smėlį ir žvyrą pramoninių nuotekų ir vandens teršalų nesusidaro. Biologiniai darbininkų teršalai iš lauko tipo biotualetu bus perduodami utilizavimui atliekas tvarkančiai įmonei. Darbuotojų reikmėms bus įrengtos konteinerinio (modulinio) tipo patalpos. Vanduo darbuotojų reikmėms bus tiekiamas talpose. Visos susidarysiančios buitinės nuotėkos bus kaupiamos atskiroje specialioje talpoje esančioje konteinerinėje patalpoje. Per mėnesį susidarys iki 3 – 4 m³ nuotekų, kurias iš talpos periodiškai (1 – 2 kartus per mėnesį) surinks tuo užsiimanti įmonė.

7.8. Poveikio aplinkai vertinimo subjektai – Trakų rajono savivaldybės administracija pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 5 p., atsakinga už planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ir šios veiklos galimo poveikio aplinkai, atsižvelgiant į patvirtintų ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinius bei galimybes pagal teisės aktų reikalavimus juos keisti ir į pagal įstatymus vykdomo savivaldybės aplinkos stebėsenos (monitoringo) duomenis, pastabų ir pasiūlymų informacijai atranka, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad planuojamai ūkinei veiklai reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 1 p., atsakingas už planuojamos ūkinės veiklos veiksmų, darančių įtaką visuomenės sveikatai, galimo poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, 2018-10-23 raštu Nr. (10-11 14.3.5 E)2-46189 pagal pateiktą Atrankos informaciją remdamasis motyvais 7.3, 7.4 ir 7.6 pateikė išvadą, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 3 p., atsakinga už planuojamos ūkinės veiklos vykdymo metu galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų, numatomų priemonių joms išvengti ar sušvelninti ir padariniams likviduoti, pasiūlymų informacijai atrankai, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad planuojamai ūkinei veiklai reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos pagal PAV įstatymo 6 str. 5 d. 2 p., atsakingas už galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį nekilnojamajam kultūros paveldui, pasiūlymų informacijai atrankai, pagal kurią priimama ši atrankos išvada, bei pasiūlymų, kad planuojamai ūkinei veiklai reikalinga atlikti poveikio aplinkai vertinimą nepateikė.

7.9. Remiantis saugomų rūšių informacinės sistemos 2018-09-17 išrašu Nr. SRIS-2018-13427108, PŪV teritorijoje neaptikta vertingų saugomų gyvūnų ar augalų rūšių, todėl neigiamas PŪV poveikis šiems aplinkos komponentams nenumatomas.

7.10. PŪV teritorija nepatenka nei į upių, nei į ežerų pakrančių apsaugos juostas ar apsaugos zonas. Artimiausią hidrografinį tinklą telkinio apylinkėse sudaro už 2,1 km į šiaurės vakarus nutolęs Ismonių ežeras (10031027) ir už 2,5 km į šiaurės vakarus nutolęs Bobio ežeras

(10031024), todėl PŪV neigiamo poveikio vandeniui, vandens telkinių pakrančių zonoms neturės.

7.11. Išekspluotuatą karjerą numatoma rekultivuoti į vandens telkinį, neapvandenintus plotus apsodinant miško želdiniais. Taip bus padidintas teritorijos vandeningumas ir miškingumas. Tuo pačiu pakils kraštovaizdžio estetinė vertė, nes pagrindiniai faktoriai lemiantys landšafto estetinę vertę yra jo reljefo skaida, miškingumas ir ežeringumas. Išekspluotuatame karjere susidarys sąlygos vandens augalams ir gyvūnams veistis, nes baseinas palaispniui užžels vandens augalija. Gamtosauginiu požiūriu susikurs itin vertingas biotopas vandens ir pelkių gyvūnijai.

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus bei priemones, numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją UAB „Itora“ planuojamai ūkinei veiklai – smėlio ir žvyro išteklių gavybai Aleksandriškių smėlio ir žvyro telkinio naujame plote poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka.

Jūs turite teisę apskųsti šį sprendimą Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo šio sprendimo įteikimo dienos.

Direktorė

Aldona Margerienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2018-12- RAŠTO NR. (30.2)-A4(e)-
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Trakų rajono savivaldybės administracija

El. p. info@trakai.lt

***Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Vilniaus departamentui***

El. p. vilnius@nvsc.lt

Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

El. p. vilnius.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyriui

El. p. vilnius@kpd.lt

Žiniai

Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos

EL. p. info@aad.am.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Aplinkos apsaugos agentūra, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Aleksandriškių telkinio. Išvados_MR
Dokumento registracijos data ir numeris	2018-12-31 Nr. (30.2)-A4(e)-3228
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ALDONA MARGERIENĖ, Direktorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-12-31 14:30:56
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A
Sertifikato galiojimo laikas	2018-09-26 - 2021-09-25
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Danguolė Petravičienė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2018-12-31 16:32:02
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Dokumentų valdymo sistema VDVIS
Sertifikato galiojimo laikas	2017-12-09 - 2022-12-09
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Vienas ar daugiau elektroninių parašų negalioja. Tikrinimo data: 2019-01-02 07:47:24
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2019-01-02 atspausdino Skirmantė Stankevičienė
Paieškos nuoroda	